

Dosarul nr. 2rac-279/21

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud. M. Stratan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, I. Secrieru, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni de tip
deschis „Portul de navigație a râurilor din Bender” împotriva Întreprinderii de Stat
„Portul Fluvial Ungheni” cu privire la încasarea datoriei și la

cererea reconvențională a Întreprinderii de Stat „Portul Fluvial Ungheni”
împotriva Societății pe Acțiuni de tip deschis „Portul de navigație a râurilor din
Bender” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de prestări servicii
și restituirea sumei

împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni” și
menținută hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Ungheni, prin care au fost
respinse acțiunea inițială și acțiunea reconvențională

constată:

La 5 iunie 2017, SAD „Portul de navigație a râurilor din Bender” a depus
cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Portul Fluvial Ungheni” cu privire la
încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 noiembrie 2013, între ÎS „Portul
Fluvial Ungheni” și SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a fost încheiat
contractul de prestare a serviciilor nr. 37, cu modificările și adăugirile din acordul
adițional din 16 ianuarie 2014 și cel din 1 iulie 2015.

A menționat că la 27 septembrie 2014 termenul contractului a expirat.

A precizat că conform prevederilor contractului, ÎS „Portul Fluvial Ungheni”
și-a asumat o serie de obligații, inclusiv: lunar de a primi lucrările efectuate și de
semna actele de primire-predare, să achite plățile în avans pe lună în sumă de 28 000
de dolari SUA, convertiți în lei conform cursului valutar al Băncii Naționale a

Moldovei la data achitării, să plătească staționarea tehnicii de navigație a executorului, să rezolve toate problemele referitoare la eventualele acțiuni de control din partea autorităților de control abilitate, însă, pârâta nu și-a onorat obligațiile enumerate în modul corespunzător.

Astfel, conform actelor de staționare a tehnicii din 15 ianuarie 2014, 1 martie 2014, 31 martie 2014, 31 mai 2014, 30 iunie 2014 și actelor de executare a lucrărilor din 31 iulie 2014, 31 august 2014, 28 septembrie 2014, valoarea totală a staționării tehnicii și a lucrărilor în perioada 14 decembrie 2013 – 27 septembrie 2014 a constituit suma de 134 162,6 de dolari SUA.

În corespundere cu pct. 1.4. din contract, actele de primire-predare se întocmesc lunar, iar potrivit pct. 3.1.1., ÎS „Portul Fluvial Ungheni” se obliga lunar de a primi lucrările și a semna actele de primire-predare.

A menționat că prin scrisoarea cu nr. de ieșire 196 din 29 septembrie 2014, SAD „Portul de navigație a râurilor din Bender” a expediat în adresa ÎS „Portul Fluvial Ungheni” actele de executare a lucrărilor pentru lunile august și septembrie 2014, precum și actul de finisare a lucrărilor și de verificare al deconectărilor reciproce la situația din 29 septembrie 2014, însă pârâta a lăsat actele enumerate nesemnate, încălcând prevederile contractuale.

Din momentul încheierii contractului, pârâta a achitat doar trei plăți în sumă totală de 677 784 de lei, ceea ce corespunde cu 50 000 de dolari SUA.

Așadar, luând în calcul plățile efectuate anterior, datoria ÎS „Portul Fluvial Ungheni” la achitarea staționării mijloacelor de navigație și lucrărilor executate, în perioada 1 iunie 2014 – 31 iulie 2014 inclusiv, a constituit suma de 30 962,60 de dolari SUA, în perioada 1 iunie 2014 – 27 septembrie 2014 inclusiv, a constituit suma de 84 162,6 de dolari SUA.

A relatat că, deoarece pârâta nu a îndeplinit obligațiile menționate conform contractului, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a expediat în repetare rânduri pe adresa ÎS „Portul Fluvial Ungheni” scrisori cu cerința de a stinge datoria existentă, avertizând-o pe pârâtă, în același timp, că contractul va fi reziliat în cazul în care pretențiile vor rămâne nesatisfăcute.

Ca răspuns, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” de fiecare dată își declara dorința de a continua colaborarea și prezenta verbal garanții privind achitarea datoriei existente, pe care le lăsa fără executare.

Prin scrisoarea electronică nr. 136 din 22 august 2014, pârâta a expediat garanția de achitare a datoriei conform contractului.

În pofida faptului existenței datoriilor, contractul nu a fost reziliat înainte de termen, din considerentele că pârâta, de nenumărate ori, asigura că va achita datoriile în termeni restrânși.

În legătură cu faptul că pârâta nu a îndeplinit obligațiile conform contractului, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a expediat pe adresa ÎS „Portul Fluvial Ungheni” mai multe pretenții: scrisorile cu nr. de ieșire 205 din 10 octombrie 2014, nr. de ieșire 71 din 7 aprilie 2015, nr. de ieșire 01-3/85 din 23 martie 2016.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 5, 10, 14, 512, 513, 572, 583, 585, 957, 974 Cod civil, art. 5, 6, 85, 94, 166, 167 CPC.

A solicitat încasarea de la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în beneficiul SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a datoriei conform contractului de prestare a serviciilor nr. 37 din 28 noiembrie 2013 în sumă de 30 962,60 de dolari SUA, precum și încasarea taxei de stat de la ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

La 15 august 2018, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a depus cerere reconvențională împotriva SAD „Portul de navigație a râurilor din Bender” cu privire la constatarea nulității absolute a contractului de prestări servicii și restituirea sumei.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că potrivit contractului de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013 încheiat între ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, în persoana fostului administrator V. Sviridov și SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender”, în persoana directorului general A. Brînzan, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” și-a asumat o serie de obligații, printre care curățirea abilei râului Nistru de obiecte subacvatice, care împiedică navigarea pe râu.

Astfel, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” nu a executat lucrări de curățire la adâncime a râului Nistru de obstacole subacvatice, care împiedică navigarea pe râu în calitate de obiect al pretinselor raporturi de prestare a serviciilor în sensul art. 970 Cod civil.

Or, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” are obligația de a dovedi că locul executării lucrărilor a fost cel comandat, anume de ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și că acestea au fost executate în conformitate cu cerințele impuse de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

La fel, a menționat că prin actul inspectării financiare tematice la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” din 9 octombrie 2015 întocmit de Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor al RM cu referire la contractul de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013 încheiat între ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, în persoana fostului administrator V. Sviridov și SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender”, au fost constatate următoarele: în contabilitate lipsesc actele de recepție a lucrărilor și facturile pentru executarea lucrărilor, efectuarea operațiunilor de micșorare a datoriei care în lipsa documentului contabil primar nu poate fi explicată, constatarea cheltuielilor exagerate legate de staționarea tehnicii plutitoare.

La 26 aprilie 2016, de către DGUP a CNA, în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, a fost începută cauza penală nr. XXXXX, ce tine de executarea lucrărilor de adâncire, cauzând astfel ÎS „Portul Fluvial Ungheni” daune în proporție deosebit de mari.

Ulterior, cauza penală respectivă a fost conexată cu alte cauze penale într-o procedură unică.

Totodată, a afirmat că de fapt serviciile prestate de SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” ar reprezenta servicii de excavare a nisipului și prundișului din albia râului Nistru și nu de curățire a râului de obiecte subacvatice, care împiedică navigarea pe râu.

Or, motivul încetării raporturilor de prestare a serviciilor a constituit intervenția autorităților și interdicția extragerii nisipului, fapt recunoscut de

SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” în calitate de condiție esențială a raportului litigios.

Totodată, a subliniat că lucrările în cauză, constatate a fi ilegale, au fost executate de facto de către SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” și ar constitui temei al cererii de încasare a plăților datorate.

Astfel, o parte din plățile pentru pretinsa staționare a utilajelor de excavare, solicitată de SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” de la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” ține de neexecutare de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a obligației de a „rezolva toate întrebările cu autoritățile Republicii Moldova legate de ridicare a interdicțiilor aplicate pe utilajele SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender”, precum și asigurarea executării lucrărilor de excavare a albiei râului Nistru în lipsa autorizațiilor impuse de lege.

De asemenea, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” pretinde încasarea plăților pentru sistarea lucrărilor de excavare a albiei râului Nistru, în legătură cu neexecutare de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a obligației de a „rezolva cu autoritățile competente problemele legate de interdicțiile legale impuse” în legătură cu extragerea neautorizată a prundișului și nisipului, precum și de a „rezolva problemele cu toate organele de control” în legătură cu extragerea neautorizată a prundișului și nisipului din râul Nistru, sub pretextul executării unor lucrări de curățire de obiecte subacvatice.

Prin urmare, obligația pentru care se pretinde plata este una ilegală și de jure imposibilă în virtutea prezumției legalității activității organelor de control, independenței acestora în raport cu terții și inadmisibilitatea influenței acestora, inclusiv în sensul admiterii executării neautorizate a lucrărilor de excavare a nisipului și prundișului din albia râului Nistru cu comercializarea ulterioară în fraudă legii.

Așadar, în sensul reglementărilor legale în vigoare, activitățile ilegale nu pot constitui obiect al raporturilor juridice de prestări servicii în sensul art. 970 Cod civil și în conformitate cu prevederile art. 8, 11 Cod civil și 5 CPC, înțelegerile dintre părți de a excava neautorizat sub garanția de a rezolva problema cu organele de control nu sunt acoperite de protecția legală sau judiciară.

Totodată, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” nu a justificat deținerea autorizațiilor necesare executării lucrărilor de excavare a albiei râului Nistru, inclusiv, extragerea nisipului, interdicția extragerii căruia a și servit ulterior intervenției autorităților de control, și drept urmare, temei de încetare a prestării serviciilor de curățire a râului Nistru de obiecte subacvatice care împiedica navigația pe râu.

La fel, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” nu justifică legalitatea prestării serviciilor de curățire a albiei râului Nistru în modul stabilit de lege.

A reiterat că serviciile executate de SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” pentru ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, reprezentând în esență acțiuni arbitrare de intervenție neautorizată în ecosistem, contrare prevederilor imperative ale legii privind protecția mediului ecologic, inclusiv, a bazinelor acvatice, motiv din care

contraprestația de plată nu poate fi impusă pe cale judiciară ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

A mai notat că pretențiile SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” privind compensarea prejudiciului legat de sistarea lucrărilor de excavare a albiei râului Nistru, țin de un raport juridic având în calitate de obiect executarea unor activități interzise de lege, precum și neexecutarea unei obligații care nu corespunde exigențelor de legalitate în sensul menționat supra.

A considerat că neexecutarea de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a obligației de a rezolva problemele cu organele de control în legătură cu executarea de către SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a lucrărilor neautorizate de excavarea a albiei râului Nistru sau asigurarea executării de către SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a unor lucrări de excavare a albiei râului Nistru în lipsa autorizației autorității centrale de specialitate în domeniul mediului și expertizei ecologice de stat, nu poate îndreptăți SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” de a pretinde plata datoriei sau altor plăți.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 8, 11, 206, 217, 219, 220, 512, 970 Cod civil, art. 85 CPC.

A solicitat constatarea nulității absolute a contractului de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013 încheiat între ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” și obligarea SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” să restituie suma de 50 000 de dolari SUA primită de la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” în baza contractului de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013 încheiat între SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” și ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

Prin hotărârea din 28 iunie 2019 a Judecătoriei Ungheni, a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender”.

A fost respinsă cererea reconvențională depusă de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

Prin decizia din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎS „Portul Fluvial Ungheni” și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, prima instanță a menționat că încheierea contractului de prestări servicii nu poate fi considerat ilegal reieșind din faptul că autoritățile centrale de specialitate nu au aprobat Regulamentul care ar reglementa nemijlocita procedură de efectuare a lucrărilor. Doar că ulterior urmau a fi perfectate de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” autorizațiile necesare în baza cărora SAD „Portul de navigare a râurilor Bender” era în drept să înceapă executarea lucrărilor, în limita obiectului contractului de prestări servicii încheiat între acestea.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că nu poate fi apreciat contractul de prestări servicii din 28 noiembrie 2013 doar reieșind din sensul strict al pct. 1.1 al acestui contract, or conform art. 668 alin. (1) Cod civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

Din acest motiv, întrunirea condițiilor de valabilitate a contractului de prestări servicii din 28 noiembrie 2013 nu poate fi apreciată doar reieșind din faptul că serviciile prestate de către SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” ÎS „Portul Fluvial Ungheni” ar reprezenta servicii de excavare a nisipului și prundișului din albia râului Nistru, deoarece la materialele cauzei au fost anexate mai multe acte de executare a lucrărilor, însă, deși unele din acestea nu sunt semnate de reprezentantul ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, actul din 31 iulie 2014, a fost semnat de ambele părți, fără a fi incluse careva obiecții în el.

Așadar, deși se constată că reprezentantul SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” nu a putut demonstra care exact lucrări au fost efectuate, însă odată fiind acceptate de reprezentantul - administratorul ÎI „Portul Fluvial Ungheni” și achitate, nu poate fi considerat ca demonstrate temeieri de restituire a prestației achitate.

Au constatat prima instanță și instanța de apel că circumstanțele cauzei și materialele dosarului atestă cu certitudine faptul că SAD „Portul de navigație a râurilor din Bender” și-a îndeplinit obligația asumată prin contract și anume prestarea serviciilor de executare a lucrărilor de drenaj și de curățare a râului de obstacole subacvatică în baza documentelor legale și aprobate în mod corespunzător de către organele abilitate ale Republicii Moldova și RMN.

Respectiv, afirmațiile ÎS „Portul Fluvial Nistru” precum că contractul de prestarea serviciilor nr. 37 din 28 noiembrie 2013 este lovit de nulitatea absolută, nu au fost probate în sensul art. 118-121 CPC.

Drept urmare, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că nu sunt întrunite elementele de nulitate absolută a contractului de prestări servicii din motiv că obiectul acestuia este unul legal și subiecții contractului erau în drept de a-l încheia.

Faptul că sub pretextul executării unui contract legal, a fost efectuat alt gen de servicii, fără autorizațiile care erau obligatorii, constituie alte relații, pentru care survine răspunderea prevăzută de legislația în vigoare, care însă nu afectează legalitatea contractului de prestări servicii legal încheiat.

La 1 octombrie 2021, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a declarat recurs împotriva deciziei din 1 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea acțiunii reconvenționale depusă de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei decizii de admitere a acțiunii reconvenționale depusă de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”.

În susținerea recursului a invocat că toți martorii audiați în ședințele de judecată a instanțelor de judecată ierarhic inferioare, marinari de profesie, au declarat că, reieșind din caracterul sezonier al activității navigației fluviale, în perioada de iarnă nu se fac lucrări de adâncire sau de curățare a râurilor și prin urmare, nu există raționament în încheierea contractului de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013.

A considerat că urmează a fi apreciate critic următoarele înscrisuri: procesul-verbal al stării de pregătire pentru începerea lucrărilor din 14 decembrie 2013 încheiat la 14 ianuarie 2014, actul adițional nr. 1 la contractul de prestări servicii

nr. 37 din 28 noiembrie 2013, încheiat la 16 ianuarie 2014, procesul-verbal de staționare din 15 ianuarie 2014, procesul-verbal de staționare din 1 martie 2014, procesul-verbal de staționare din 30 aprilie 2014, procesul-verbal de staționare din 31 mai 2014, procesul-verbal de staționare din 30 iunie 2014, actul adițional fără număr la contractul de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013, procesul-verbal fără număr de executare a lucrărilor din 31 iulie 2014, toate încheiate la Bender, nefiind clar cum la Bender, părțile contractante pot constata starea de fapt – „pregătirea mijloacelor plutitoare pentru efectuarea lucrărilor, fără a specifica care concret mijloace plutitoare ar fi fost pregătite” și „staționarea mijloacelor plutitoare”, or pe de altă parte, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” pretinde că de fapt mijloacele plutitoare, în perioadele respective, se aflau la Vadul lui Vodă, la o distanță de circa 70 km pe traseu și circa 110 km pe râu, de Bender.

A menționat că potrivit Registrului de evidență a ordinelor de deplasare a salariaților ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, ÎS „Portul Fluvial Ungheni” nu a emis careva ordine de deplasare în privința lui Veaceslav Sviridov, la Bender, pentru data de 28 noiembrie 2013, 14 decembrie 2013, 15 ianuarie 2014, 1 martie 2014, 31 martie 2014, 30 aprilie 2014, 31 mai 2014, 30 iunie 2014, 1 iulie 2014.

Iar la 31 mai 2014, ziua când se pretinde că ar fi fost semnat procesul-verbal de staționare din 31 mai 2014 încheiat la Bender, Veaceslav Sviridov se afla în concediu anual de odihnă.

A comunicat că la 9 decembrie 2013, ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, în baza ordinului de plată nr. 1 și ordinului de plată nr. 2, a efectuat transferul către SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” cu titlu de plată preventivă pentru prestarea serviciilor în baza contractului nr. 37 din 28 noiembrie 2013 a sumelor de 244 000 de lei și respectiv, 17 517 de lei, echivalentul a sumei de 20 000 de dolari SUA.

Prin actul de verificare reciprocă din 1 aprilie 2014 se confirmă achitarea de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a sumei de 20 000 de dolari SUA la 9 decembrie 2013, conform procesului-verbal din 15 ianuarie 2014 de executare a lucrărilor pentru perioada 14 decembrie 2013 – 15 ianuarie 2014, procesului-verbal din 1 martie 2014 de executare a serviciilor pentru perioada 16 ianuarie 2013 – 28 februarie 2014 și procesului-verbal din 31 martie 2014 de executare a serviciilor din 14 decembrie 2013 – 31 martie 2014.

La fel, a precizat că, contrar actului de verificare reciprocă din 1 aprilie 2014, la dosar nu sunt anexate careva înscrisuri care ar confirma că în perioada 14 decembrie 2013 – 31 martie 2014, SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” ar fi executat careva lucrări, or prin procesele-verbale de staționare din 15 ianuarie 2014, 1 martie 2014, 31 martie 2014, s-ar constata staționarea mijloacelor plutitoare și nu executarea serviciilor.

Totodată, a evidențiat că la 5 august 2014 și la 25 august 2014, ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, în baza ordinului de plată nr. 94 și ordinului de plată nr. 317, a efectuat transferul către SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a plății pentru prestarea serviciilor în baza contractului de prestări servicii nr. 37 din

28 noiembrie 2018 a sumelor de 209 268 de lei și respectiv, 207 000 de lei, echivalentul sumei de 30 000 de dolari SUA.

Astfel, prin actul de verificare reciprocă din 29 septembrie 2014, se confirmă achitarea de către ÎS „Portul Fluvial Ungheni” a sumei de 30 000 de dolari SUA, în luna august 2014 pentru servicii, fără a specifica care servicii, pentru care perioadă, în baza căror acte de predare-primire și în baza căror facturi.

A afirmat că prin actul inspectării financiare tematice la ÎS „Portul Fluvial Ungheni” din 9 octombrie 2015 întocmit de Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor al RM cu referire la contractul de prestări servicii nr. 37 din 28 noiembrie 2013 încheiat între ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, în persoana fostului administrator V. Sviridov și SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender”, au fost constatate următoarele: în contabilitate lipsesc actele de recepție a lucrărilor și facturile pentru executarea lucrărilor, efectuarea operațiunilor de micșorare a datoriei care în lipsa documentului contabil primar nu poate fi explicată și cheltuieli exagerate legate de staționarea tehnicii plutitoare.

A învederat că conținutul actului de verificare reciprocă din 1 aprilie 2014 este în contradicție cu poziția intimată expusă în instanța de judecată și care se rezumă la faptul că în perioada 14 decembrie 2013 – 31 martie 2014, tehnica plutitoare a SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a staționat.

A considerat că nu rezistă criticii nici conținutul actului de verificare reciprocă din 29 septembrie 2014, precum că prin procesul-verbal de executare a lucrărilor din 31 august 2014 și procesul-verbal de executare a lucrărilor din 28 septembrie 2014, s-ar confirma executarea cărorva lucrări.

Or, atât actul de verificare reciprocă din 29 septembrie 2014, cât și procesele-verbale de executare a lucrărilor din 31 august 2014 și din 28 septembrie 2014, nu au fost semnate de administratorul interimar de atunci al ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, Natalia Groza.

La 18 octombrie 2021, în adresa SAD „Portul de navigare a râurilor din Bender” a fost expediată copia cererii de recurs depusă de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 56 vol. III), fiind recepționată la 22 octombrie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 58 vol. III).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimata să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 23 septembrie 2021 la adresa electronică a recurentei ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 17 vol. III).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 1 octombrie 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Portul Fluvial Ungheni”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a

apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de ÎS „Portul Fluvial Ungheni” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Portul Fluvial Ungheni”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic